

מסורת הש"ס

(א) מו"ק ט. ע"ש שבת 5. מנחות
יקו. מדות פ"ד מ"ו, (ב) "ב"ב ג:
(ג) "ב"ב ג, (ד) תוספתא דמגילה
פ"ב ה"י ע"ש, (ה) שבת סא: [מס]
סופרים פ"ה הלכה יג,
(ו) תוספתא דמגילה פ"ב ה"ט
(ז) תוספתא פ"ב הלכה פ"ב
(ח) (ע"י ב"ב, ט) מנחות
יקו. מירל כמו הלל אבל שבת 5.
ד"ה מכליל הניחו זה בקושיא,
(י) (עורא ו ט),

תורה אור השלם

1. וַאֲגַרְתָּ אֶל אֶסּוֹן שֹׁמֵר
הַפְּרָדָּס אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אֲשֶׁר יִתֵּן
לִי עֵצִים לְקִרּוֹת אֶת שְׁעֵי
הַבִּירָה אֲשֶׁר לְבֵית וְלִחְזֹמֶת
הָעִיר וְלְבֵית אֲבֹא אֵלָיו
וְיִתֵּן לִי הַמֶּלֶךְ כִּי אֱלֹהֵי
נַחְמִיהָ בָּהּ
הַטּוֹבָה עָלַי:
2. כִּי תֵדַר בְּדֹר לִי אֲלֶהְיָ לָךְ
תֵּאֲרָה לְשִׁלְמוֹ בִּי דָרֶשׁ יִדְרֹשְׁנוּ
לִי אֲלֶהְיָ מֵעַמּוֹ וְהִיָּה בְךָ
חָטָא:
דְּבָרִים כֵּן כֵּן

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה לא נדר ולא
הקדש לדקה דסתם:

מוסף רש"י

אממה כליא עורב. טבלאות של
אממה על אממה היו עשוי וכן חדין
כסכסין קציומיהס ומסממין חדין
בבולן ומחפין בון גגו של היכל
למלמנוע את העורבים מלישב (שבת
ז. ובע"ז מנחות קז. א): הגג כלה
ומקאר למעלה עד כאמם ומחדין
אממות שם צבדול ומסממרים חדין
שלש יסזו העורבים עליו (ד"ק ט. ז.)
היה כתוב. שם, כו' יגוד. יקו'
מקום השם יגמנו (שבת טא.).

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

בַּתְּחִילָה. בתחילת הבנין אין מקבלין דשמאל לרפיון דידים מתכוונין וְלַבְּסוֹף. לחזק את ^אצ"ב דקד' דלין לומר רפיון דידים מקבלין. ל"א בתחילה כַּכְּשֶׁלָה היטה אימתן של י"ו עובדי כוכבים עליהן אין מקבלין אבל לַבְּסוֹף משני היטה אימת העובדי כוכבים ונתחילתו ויתר מסופו. וא"כ בתחילה נמי אמקדש ראשון קאמר א"כ מאי מוסיב ליה לקמן ומואגרת אל אסף וגו' דהיינו במקדש שני: דבר המסויים. שנראה שגם אין מקבלין מהם דגנאי הוא ועוד שמתפארים בו: דגנאי כליל עורב להשיב נקט אמה דלמרי' צפיק בתרא דמנחות (דף קז.) הרי עלי צדול לא יפחות ממאה על אמה לכליל עורב שפיו מציין טעילות של צדול אמה על אמה וצדן מסמרות גזשין אמה קבועין ומחפין בסן דגנאי הגג של מירל ליהא אל הוורדים שאן נשרין

שם. כליל לשון יצ' שמגרס את העורצין
כמו יד' כייל לידני כייל פרוחי דלמר
במסכת גדה (דף י'. ע"ש) שהיה
מגרס טו' זבובין ממתנה בשעת תשמיש
משום לניעות דאסור לשמש מוטע
בפני כל ח'. ל"א כליל אורח מועד
העורצין כמו (לילא מ) על כלל
המקדש: ואגרס אל אספ שומר הפרס
טו' וגו'. והיינו בתחילת בנין וקסקיל
בצדק הצית מכורס: דלא הוה י"ו צה.
הואיל ותחילתו לטובה נמכרין טוב אינו
מחזור: מכריו. של תבואה עצמו: אם
למקום דאמר בדעת ישראל הפרס טו'. וזו
השמונת ישראל הולכת תלן זו. ל"א
שישראל אמר לי להפריש וראשון
שמעתי: טעונה גזירה. ואסורה בהנאה
דחיישין שמה י"ו כלבו לשמים לשם
הקדש הילכך יגנו. וזבנו הזה עסקין
להקדש אסור בהנאה כדמניא (בסויות
דף ג.) אין מקדישים וזהו מעריכין
בזמן הזה ולא עסקינן בהם מערק
פירות כסות וכלים ירקבו: יגוד. יתחבר
מקום השם ויגנו החמיכה וישתמש
במותר ויבנו צבית הכנסת: לשמים.
להקדש וזבנו הזה אין לו תקנה: טעמא
דשם כסות עליה. דמוכחא מילתא
טו' כלבו שם שרי כסות עליה שמו של
הקדש: שם שלא כמקדש אינו קדוש.
כלומר אינו קדוש אלא מקום השם
ואותה חמיכה תיגנו והשאר יבנה צבית
הכנסת כי אמר בדעת ישראל
הפרס טוה. ל"א שם שלא במקומו כגון
על גבי קורות וכלים לא קדיש דלא הוי
מקומו אלא על הנייר שיכסוה המקרא
על השם כדמנינו אצל שם כלבו הוי
שלא במקומו ולא קדיש וראשון שמעתי
והוא עיקר: לשנופה. לזכריו ולאחר
וזמן ילם: אצל לאחר. להלוות לחזירו
לא ללעזמו איכא למימר על מנת כן
היקנה אחרת שאל יטערך יטלנה
וישלים אחרת אצל חזירו לא אסין
למקדש: לא שנו. דמותר לשנות
אלא דאמר סלע זו עלי לנדק דכיון

דאמער עלי וקיצבלה באחריות לענין גניבה ואצידה כדירה דמי:
אבל אמר הרי זו. ולא אמר עלי צענא צעי למיתב: כי הוי
לדליהויצ באחריות. דכיון דאמטמשא הוי כשולח יד בפקדון
וקמה לה צרומיה לענין תשלומין אבל אמר עלי דנצלו חצי
מנחייב באחריות לא ישתמש: אלא ל"ט. (ומוטר: לא נדר (ה) זדקה.
דסתם נדר דמי עלי לז"ה: כן צבל תאחר. והכי משמע נדר הוא
הזדקה דקאי עליה צבל תאחר כנדר (ה) דקאמר בפרק קמא דר"ה
(ו). צפין (זדריס גנ) זו זדקה: (שמעאל. דהאומר סלע זו לזדקה כי:
אמאי תאסון הכי מסיפון לה. דרב נחמן מוטר לשנוטה סתמא קאמר ורבי
אמי פירשה בין לעזמו בין לאחר ורבא הדר פירשה בין עלי
זדמי הרי זו אלא צבדא מתניין (ז) ופירושה כדרב נחמן:
רבי

תנ"י חרד עובד כוכבים שהתנדב לזכר הבית אין מקבלין ממנו כור.
וא"ל ולשני הא' ר' מאיר הא' ר' יהודה ו"ל לזכר קדושה
ואינה קדושה מיציעה ליה ^ב לאין מקבלין הימנו לזכר הבית ומשמע
לקדושה הילן ומשמע דמרוויחו כפרי כ"י יסודה: **ה"א** בפתחיה
הא לבסוף. רש"י פ"י לנכחילה שייך
רפיון ידים ולבסוף לא שייך רפיון
ידים ועוד פירש רבינו לנכחילה
נכחילה הבנין יש לחוש פ"י יחזור
בהם ויערעור וזמר י"ש לנו חלק צבית
המקדש לבסוף דבר ממזיוס און
מקבלין פ"י יהיו לשם ולתפארת דבר
שאין מסויים מקבלין ללא שייך פ"י
ערעור הואיל ונכנס צ"ח ככר ויחא
זוה א"ל דקאמר בצמקון שאני מלכותא
ללא הדרא וליכא למחש ליערעור מו:
תנ"י חרד עובד כוכבים שהתנדב
לזכר הבית. והא ללא מוקי ליה
כתנאי דר' יהודה ור' מאיר וכגון
לזכר רפיון ידים כגון מן המלך
דאס כן לא הו"ל למימר קדושה ואין
מקבלין ללא קדושה ואינה קדושה
נצטא ליה:

בָּנָו אִמָּה בְּיָמָיו עֹרֵב. פִּי הָעֹרֵב כִּי
זֶה לָשׁוֹנוֹ לִפִּי צִנְמָקְדָשׁ רִאשׁוֹן
הֵימָּה קְדוּשָׁתוֹ כִּלִּי הִקְהֵל וְהֵימָּה
שְׂכִינָה שְׂרִירָה בּוֹ וְלֹא הָיוּ עוֹפּוֹת
פּוֹרְחִין עָלָיו אֲבָל צִנְמָקְדָשׁ שֵׁנִי פָחַדוּ
סוֹ מִטַּעֲמָא דְלִצְן קְדוּשָׁתוֹ כְּקְדוּשַׁת
רִאשׁוֹן שֶׁמָּא יִפְרָחוּ הָעוֹפּוֹת עַל
הַמִּקְדָּשׁ וְיִסְלְּכוּ שָׁם דְּבַר טִמְאָה עֲשׂוּ
זָרוֹה לְהַצְרִיחַ הָעוֹפּוֹת מִגַּג הַהִיכָל
וְקִרְאוּ אוֹתוֹ כְּלִיל עוֹרֹב כְּלִילֹר זֹאת
מוֹעֵצַת הָעוֹרֵבִים מִלְּפָנֶיךָ צִנְנָה הַהִיכָל
וְזוֹ אִרְרָה כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין עֲשׂוּמִי
זִרְעִים עַד כֹּחַ לָשׁוֹנוֹ וְיֵשׁ מִקְשָׁה ט
דְּאִמְרַת צִנְמוֹעַד קֶטֶן (דף טז.) גְּבִי שְׁלֵמָה
אִיבְעִי לִיה לְשִׁירִי חֲמַת כְּלִיל עוֹרֵב
וּמִשְׁנֵי אֲמַת כְּלִיל עוֹרֵב זֶרֶךְ צִנְנָן
הִיא אֲלֵמָה כְּלִיל צִנְנָת רִאשׁוֹן וְיִלְּ
שִׁהִי שְׁלֵמָה יִרָה שֶׁמָּא לֹא תִחַל עָלָיו
קְדוּשָׁה וְשִׁפְרָאוֹ שִׁהִי קְדוּשַׁת הַסִּירְוִי:
מִיתִיבִי וְאֵנְתָּ אֵל אִסְףָּ שׁוֹמֵר
הַפְּרָדָּם. וְהֵינִי צִנְמִילִת
הַצִּנְן וְקִשְׁקִיל בְּדָק הַצִּת מְכוּרֵשׁ
הַצִּנְן קוֹטֶרֶס וְלֹא נִגְאֵה דֹהֵל כֹּל
לְצִנְנָן מִכֵּי כוֹרֵשׁ שֶׁחֵן וְכוֹמֵה קִרְאִי
אִיכָּא גַם מִשְׁלֵו וְזֵה שִׁתָּן טוֹ אִימִרְמִירָא
ט וְגו' וְכִל דְּוֹדֵלִי מִזֵּה אִינוּ מִקְפִּיד
דֹּהֵל הִיֵּה בְּגִיזִירָה כִּי וְצִיד יִשְׁעִיה
(יִשְׁעִיה מָה) הוּא יִבְנֵה עִירִי אֲבָל אֲלֵ
אִסְףָּ שׁוֹמֵר הַפְּרָדָּם הִיֵּה רְחוֹק מְכוּרֵשׁ
וְלֹא הִיֵּה שְׁלֹ מִמֶּשׁ אֵךְ הִיֵּה גִחַר שִׁיתָנוּ
לְזֶרֶךְ בְּדָק הַצִּת שִׁהִי טוֹ מוֹטֵל עֲלֵיהֶם
לְצִנְנָן מוֹרֵךְ בְּצִיפֵה צֵהֵל אִיכָּא מִיחָא
זֶה לְרִפְיוֹן יָדִים אִו לְעִרְעוֹר כְּדִפְרִישִׁית:
אִם אִמֵּר בְּדַעַת יִשְׂרָאֵל הַפְּרָשְׁתִּיה.
מִשְׁמַע לְעוֹזֵד כּוֹכְבִּים אִתִּיה
צִתְרוּמָה דְּנִפְשִׁיה וְכֵן מִשְׁמַע פִּרְקָה
שֵׁנִי דִּגְיִעִין (דף כג.) וְהֵל דְּקִאֲמֵר
צִזְבִּזִּים פִּרְקָה צִית שְׁמָאִי (דף מה.)
לְצִנְנָן מִצִּתְרוּמָה דְּנִפְשִׁיה לֹא קִשְׁאִי
דְּמִנְאִי נִינְהוּ צִפְרָק שֵׁנִי דְּקִדְּוִשׁוֹן
אִינִי

(דף מא): דמנ תרומת עובד כוכבים מדמעט וחיצינ עלי חומש
 'ור' שמעון פוטר: 'יגור' וישתמש במותר. משמע ע"י שיחמוך
 ההקורה ולא יהנה מאותה חמירה שכנגד השם דצמקומו מיהא קידש
 השם ויש ליזהר כשכותבין ס'ת או מפילין וגררו מקום השם שאין
 לכתובצמקומו:

דאָרף צדקה שרי לאַשטמושי ביה. משמע ליה דלחייב זין וז
 זין עלי וכן העסק כרז נחמן האומר סלע וז לצדקה
 לשנותה זין לעלמו זין לאחר זין אמר עלי זין אמר וז
 ולשנותה היינו זין ללות: **משבחת** יד נבא אסור אשנותה.
 ודוקא יחד חלל בני העיר רשאי כדמשמע בצבא תבאר (דף ע
 ורשאין בני עיר לעשות ממחוי קופה וקופה ממחוי ולשנותה לכל מ
 שיראו ודוקא לדבר מזה כדאמרין בשילהי שמעתא (ע"ב) גבי

העיר

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]